SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Пам'ятаймо про Україну!
VOL. XCIX. No. 44. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 6, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го БЕРЕЗНЯ 1992 Ч. 44. РІК XCIX.

УКРАЇНА І РОСІЯ ДОМОВИЛИСЯ ПРО ВЛАСНІ ВАЛЮТИ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 27-го лютого, відбулася зустріч парляментарних комісій України та Росії з метою узгодження поряд ку введення національних валют, співпраці у сфері митної політики, розподілу ресурсів Державного банку колишнього СССР, резервів золота, валютного фонду, зовнішнього боргу колишнього Союзу та інших питань.

Сторони домовилися про введення національних валют, про що підписали комюніке. В документі сказано, що готівкова рублева маса на всій території колишнього СССР має бути розділена між державами, які входили до імперії. Кожна з держав отримує у свою власність суми, які на момент розподілу є на її території.

В Україні залишки рублів у банках і на рахунках банків будуть конвертовані в національну валюту за єдиним принципом, а далі облік вестиметься в новій валюті. Якщо на рахунки в Україну надходитимуть нові платежі в рублях, то банки прийматимуть їх згідно з новим курсом, а на рахунки громадян та установ вноситиметься відповідна сума в національній валюті, списана з банкового рахунку, на який поступили рублі.

Національний Банк України надаватиме і стабілізаційні кредити в рублях, але тільки за рахунок кредитів, наданих Центральним банком Росії.

Напружені дискусії виникли під час вирішення проблем розподілу резерв золота, валюти і власности колишнього Союзу. Домовилися створити міждержавну комісію, яка має встановити розміри резерв і частку, яка належить тій чи іншій державі. Документ стане чинним після того, як його розглянуть парляменти Росії та України і затвердять.

В той самий день урядова комісія України затвердила зміни та доповнення до інструкції про видачу населенню купонів багаторазового використання. Від 1-го березня громадянам України виплачуватиметься не менше 70 відсотків заробітної платні купонами, після утримання податків, аліментів і відрахувань у пенсійний фонд. Щомісячна сума виплати купонами не може бути меншою, ніж 450 карбованців. Промислові товари вартістю до 4,000 карбованців від 1-го березня продаються тільки за купони, а понад вказану суму — чеками чи дорученнями банку. Однак усі громадські послуги в Україні покищо оплачуються рублями.

Як відомо, в Києві 25-го лютого відбулася зустріч керівників усіх держав колишньої імперії з ініціятиви властей України. Для обговорення боргів зовнішніх і внутрішніх запросили також Литву, Латвію і Естонію. Однак, розуміючи, що в Зовнішньоекономбанку вже не залишилося ні одного долара, прибалтійські республіки не поставили свої підписи під комюніке, а лише висловили підтримку зусиллям держав-членів Співдружности створити Міждержавну раду з метою нагляду і обслуговування згаданих боргів і справедливого їх розподілу.

Газета „Известия" з 2-го березня повідомила, що на зустрічі в Києві Україна запропонувала Латвії сплатити її частку боргів, які становлять приблизно 1,14 відсотка загальної суми. Якщо Латвія на це погодиться, пише московська центральна газета, то Україна дістане латвійську долю золота та претендуватиме на інші суми боргів, які належатимуть Латвії після розподілу боргів різних країн Союзу. Заступник міністра закордонних справ Латвії Маріс Гайліс заявив журналістам, що пропозиція України буде розглянута керівниками Латвії. Якщо пропозицію приймуть, то Латвія буде звільнена від обов'язків та необхідности дбати про зовнішні борги, сплати яких вже не раз вимагали країни Заходу.

Посилюються заходи для створення українського центру

Чикаґо (Око). — 22-го лютого 1992 року в передмісті Чикаґо, в домі голови фундації Українських Студій Раїси Братків, відбулася нарада членів Управи фундації, яка створена шість років тому, з відповідальними особами Іллінойського університету з Урбани-Шампейн про створення там постійного українського центру. Від університету участь взяли проф. Джеймс Шродер, Даєн Канкер, Джан Гуд та голова Української Науково-Дослідчої Програми Дмитро Штоґрин, а з Управи фундації: Раїса Братків, Іван Деркач, Віра Еліяшевська, Оля Кузик, сенатор Володимир Дудич, Юріян Кулас, Павло Надзікевич, Мирон Куропась, Олексій Коновал, Іван Шандор та Володимир Братків.

Ціллю фундації, коли Україна стала незалежною державою, є створити в центрі Америки постійний центр українських студій, який вможливлював би студентам з України та студентам з Америки студіювати за межами своїх країн, уможливити українським та американським науковцям писати докторські праці на теми сучасної української історії та літератури, обмінюватися професорами для кращої популяризації української проблематики. Цього року в Іллінойському університеті відбудеться одинадцята з черги конференція, в якій візьмуть участь професори та науковці з різних частин світу. На нараді вирішено передати до друку збірник матеріялів конференції, яка була присвячена темі „Українці в Другій світовій війні". Цей збірник видасть Іллінойський університет.

На урухомлення центру українських студій для стипендій для студентів, докторських досліджень-праць в Іллінойському університеті, який має найкращу колекцію українських книжок, журналів та газет не лише за межами України, але в світі, продовження влаштовання річних конференцій, заангажування на постійну працю кількох професорів — потрібно зібрати понад 4 міл. дол. Щоб показати Іллінойському університетові, що українська громада зацікавлена в створенні центру українських студій, потрібно зібрати вже на цей рік понад 30,000 дол. Фундація Українських Студій при Іллінойському університеті звертається до всього українського громадянства з щирим проханням допомогти своєю пожертвою створити центр українських студій, який матиме величезне значення для популяризації української історії, культури, літератури. Пожертви на фундацію слід чеком спрямовувати на адресу: Foundation for Ukrainian Studies at the U. of Illinois, 1626 Balmoral Lane, Palatine, Ill. 60067.

ЗБОРИ БАНКУ „ПЕВНІСТЬ"

Чикаґо. — Місцевий 1-ий Український Федеральний Щадничий банк „Певність" повідомляє про свої річні загальні збори, які відбудуться у середу, 18-го березня, о год. 7-ій вечора в авдиторії дому СУМ, 2457 Чикаґо авеню, захід.

Д-р В. Брюховецький відвідає ЗСА

Ню Бранзвик, Н.Дж. — У вівторок, 17-го березня, на запрошення Ратґерського університету приїжджає до ЗСА ректор Університету Києво-Могилянська Академія (УКМА) д-р Вячеслав Брюховецький.

Мета його приїзду — відбути ділові зустрічі в Ратґерському, Колюмбійському та Принстонському університатах, як також виступити перед українськими громадянами в Чикаґо, Ню Йорку, Ню Бранзвику, Бавнд Бруці та Філядельфії. Господарем його перебування в ЗСА є товариство Приятелі УКМА, яке, за уповноваженням УКМА, проводить збірку на його валютний фонд.

Як уже писала „Свобода", УКМА — це перший незалежний університет в Україні, який ставить собі за ціль готувати високоосвітчених фахівців для зовнішніх служб української держави. З такою ж метою відвідав ректор Брюховецький Канаду. Там його господарем був проф. Ярослав Розумний із Манітобського університету.

Передвиборча боротьба зростає

Атланта. — „Чим більше ми нападаємо один на одного, тим більше граємо на руку Джорджеві Бушеві", — сказав колишній сенатор-демократ Пол Цонгас під час дебатів з однопартійцями.

Губернатор Арkенсо Билл Клінтон заявив, що такий президент як Цонгас „потрібний Волл Стрітові", тобто великому бизнесові. Сенатор Роберт Керрі з Небраски обвинуватив Клінтона в тому, що той „перетворив Арkенсо у звалище промислових відходів зі всієї країни". Та й сам Цонгас, який запропонував демократам підписати мирний договір, оголосив в одній зі своїх реклям, що Клінтон належить до тієї породи людей, які реагують, що не знають, що і до чого.

Приводом для такого обвинувачення послужила різка реакція Клінтона на повідомлення, що негритянський пастор Джессі Джексон нібито вирішив підтримати не його, а сенатора Тома Гаркіна. Повідомлення виявилося неправильним, а Клінтон поспішив насварити проповідника, який у відповідь продемонстрував зразок християнського смирення.

Ще більші пристрасті розгорілися серед республіканців. Консервативний публіцист і телевізійний коментатор Патрик Б'юкенен у рекламних стрічках своєї передвиборчої кампанії обвинуватив Адміністрацію Буша в тому, що вона фінансує „богохульство і порнографію в мистецтві".

Не залишився в боргу і президент Буш. У своїй телевізійній рекламі він цитує статтю, яку написав Б'юкенен. В ній, зокрема, говориться: „Жінки психологічно менш підготовлені для досягнення успіху у праці".

Справа про „неґативну рекляму" і взаємні обвинувачення була порушена в недільній телевізійній програмі „Цього тижня" (Ей-Бі-Сі), в якій взяв участь сенатор Керрі. Він заявив: „Пост президента (ЗСА) — найвпливовіший у світі. Претенденти на цей пост повинні бути готові вистояти перед нападами суперників у виборчій кампанії".

Взаємним нападам кандидатів на президента не було кінця минулої суботи і неділі, а також у понеділок, 2-го березня — перед тим, як відбулися передвибори у чотирьох стейтах — в Джорджії, Кольорадо, Меріленді і Юті.

Опитування громадської думки показують, що у Меріленді, Кольорадо і Юті міцні позиції Пола Цонгаса, хоч його перевага над Б. Клінтоном невелика. У Джорджії перевагу здобув Клінтон.

Померла Ольга Сохан, мати головного секретаря УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. — В середу, 4-го березня ц.р., тут померла на 93-му році життя Ольга Сохан, з дому Левицька, вдова по покійному Антонові Соханові з Ходорова, Україна, мати Володимира Сохана — головного секретаря УНСоюзу, д-ра Олега Сохана — лікаря в Йонкерсі, Н. Й., та Ігоря Сохана — пластового діяча, і бабця Роми Сохан Гадзевич — головного редактора „Українського Тижневика".

Панахида буде відправлена в п'ятницю, 6-го березня, о годині 8-ій вечора в похоронному заведенні Мек Ляфлин при 625 Павонія Евеню в Джерзі Сити, а похорони в суботу, 7-го березня з цього ж заведення о годині 8-ій ранку до української католицької церкви св. ап. Петра і Павла і на цвинтар Святого Хреста в Норт Арлінгтон, Н.Дж.

НАПРУГА МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ ЗРОСТАЄ — ПИШЕ „НЮ ЙОРК ТАЙМС"

Ню Йорк. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Сердж Шмеманн інформує у числі з 5-го березня, що напруга між Україною і Росією збільшується з кожним днем. Головною причиною тертя є в першу чергу півострів Крим, прилучений до України в 1954 році, довкола проблеми якого і чорноморської фльоти росіяни влаштували відьомський танець, розпалюють антагонізм, виявляють найсильніші вияви свого традиційного шовінізму й імперіялізму, а також рішення України творити свою власну оборонну армію в числі 400,000 вояків і старшин, очевидно, на базі існуючих трьох воєнних округ, які існували дотепер на території України.

Головною причиною, каже Шмеманн, а також інші закордонні кореспонденти та політичні спостерігачі, є, однак, Акт проголошення Україною незалежности 24-го серпня 1991 року і самостійницька політика теперішнього президента Леоніда Кравчука, який, не зважаючи на членство України у Співдружності Незалежних Держав, веде пронезалежницьку лінію у політиці і, згідно з постановою Верховної Ради України, творить свої збройні сили, робить заходи для введення своєї грошевої одиниці, гривні, і опрокидує право Російської федерації вмішуватись до внутрішніх справ України й інших самостійних держав, які постали на руїнах колишньої комуно-московської імперії. Л. Кравчук також оспорює претенсії Росії до Криму, населення якого, не зважаючи на національність, проголосувало 1-го грудня 1991 року за незалежність України і залишенням в складі її території.

Росіяни твердять, що українці хочуть перебрати усіх 700,000 вояків і старшин, а тим часом президент Л. Кравчук і ВР України категорично заперечують ці твердження і називають їх звичайнісінькою пропагандою, бо українські урядові чинники вважають, що і 400,000 правдоподібно буде забагато. „Чи Україна має право творити свою армію на базі існуючих трьох воєнних округ"? — запитав кореспондент офіційних речників в Києві. Ті відповіли, що Україна не тільки має право, але має також багато інших претенсій до Російської федерації, яка без згоди інших держав, стала пересмницею колишнього СССР, але це абсолютно не значить, що всі добрива колишньої імперії є їхньою власністю. „Ми всі спільно будували СССР і тепер спільно повинні користуватися його матеріяльними залишками", — заявив Володимир Гриньов і підкреслив, що українці і росіяни ведуть дуже погану політику, політику перегонів, заздрости, імперіялістичних апетитів, а це творить погану кров і небезпеку.

Очевидно, українці не хочуть, щоб на їх території стаціонували чужі військові частини, навіть тоді, якщо вони зараховуються до „стратегічних", але ними командують з Москви і вони поширюють в Україні антиукраїнську пропаґандивну кампанію. Існує ще одна версія боротьби вже в самій армії. Військові старшини, в більшості росіяни, не хочуть, щоб їх переміщували на російську територію, але й не хочуть присягати на вірність українському народові. Л. Кравчук каже, що стаціоновані в Україні війська належать Україні і підлягають під зарядження президента України і міністерства оборони в Києві.

С. Шмеманн також каже, що членство України в СНД є тільки переходовим етапом до цілковитої незалежности і інтеграції в Европейську спільноту. До цієї основної цілі Україна маршує повним кроком, кажуть спостерігачі.

Музей — це своєрідний образ народу

Р. Захарчук-Чугай ділиться своїми враженнями про Український Музей в Ню Йорку.

Джерзі Сити, Н.Дж. (Х. В-Ф). — Переводячи бесіди з численними відвідувачами у редакції нашого щоденника, маємо змогу вести розмови з різними людьми та порушувати великі теми. Цього разу маємоособливу приємність, бо не тільки зустрічаємося з цікавою особистістю, знавцем мистецтва Раїсою Захарчук-Чугай, але й розмова йде про для всіх нас близьку тему українського музейництва, а зокрема збереження українського народного мистецтва.

Раїса Захарчук - Чугай, кандидат мистецтвознавства, родом із Острога біля Берестечка на Волині, закінчила історичний факультет Львівського Державного Університету ім. Івана Франка. Працювала науковим працівником у Національному Музеї у Львові, у відділі народного мистецтва. Також у Музеї Етнографії і Художнього Промислу Академії Наук України, потім в Українському Музеї в Ню Йорку, де вона працює над каталогуванням і науковим опрацюванням збірки народного мистецтва. Р. Захарчук-Чугай також авторка таких видань: „Народне декоративне мистецтво Яворівщини", „Родина Шкрібляків", „Українська народна вишивка", „Ганна Вінтоняк" і головний редактор книжки „Народні художні промисли в Україні". Крім цього вона співпрацювала над виданнями: „Бойківщина", „Гуцульщина", „Полісся" і „Карпати".

Починаємо бесіду, ставлячи нашій гості питання, на чиє запрошення вона приїхала працювати до Українського Музею в Ню Йорку? Довідуємося, що запросила її Управа Українського Музею для допомоги в науковому опрацюванні збірок народного мистецтва. „Музей для мене — це своєрідний образ народу, речева пам'ять про його історію, віру, показник світорозуміння і світотворення. Праця в музеях — це моя професія. Від 1961 року, після закінчення Львівського Університету ім. Івана Франка, працювала у відділі народного мистецтва Національного Музею у Львові з Ириною Ґурґулою, Вірою Свенціцькою. У 1972 році перейшла в Музей Етнографії і Художнього Промислу Академії Наук України. Захистила дисертацію в галузі декоративно-прикладного мистецтва. Завжди ціную те, що зроблено в музеєзнавчій справі вченими України, зокрема Львова — П. Жолтовським, Ю. Чомком, М. Моздирем, В. Свенціцькою, А. Будзаном і К. Матейком".

(Закінчення на стор. 4)

Ю. І Д. МАЗУРКЕВИЧІ В УІА

Ню Йорк. — Тут у суботу, 14-го березня, в Українському Інституті Америки в серії „Музика в Інституті" відбудеться концерт скрипалів Юрія Мазуркевича та Дани Померанц-Мазуркевич. Партію фортепіяно виконуватиме Мартін Амлін. В програмі — твори Моцарта, Балея, Франка, Генделя-Гальворсена, Гайдна, Прокоф'єва та Сарасате. Початок концерту о год. 8-ій вечора. Адреса УІА: 2 схід 79-та вулиця в Ню Йорку. Квитки в ціні 20 дол. сеньйори — 10, студенти — 5 дол. можна замовляти, висилаючи чек на UIA — MATI, 2 East 79th St., New York, N.Y., 10021, або телефонуючи Андрієві Пащукові, екзекутивному директорові УІА (212) 772-2884 або (212) 288-8660.

У СВІТІ

РОСІЙСЬКИЙ УРЯД найняв американську фірму Кролл для розшуків грошей, що незаконно осіли в закордонних банках. За попередніми даними, ці гроші переховуються у понад 10-ох країнах. При цьому розшуку неминуче зачеплять гроші КПСС, сума яких досягає 50 біл. дол. Покищо російська прокуратура знайшла і конфіскувала партійні активи на 7 біл. карбованців і 26 міл. дол. у валюті.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Німеччини Ганс-Дітріх Геншер звернувся у вівторок, 3-го березня, до керівників країн Европейської спільноти з пропозицією без зволікань визнати Боснію і Герцоговину, де два дні перед тим відбувся референдум. За незалежність республіки проголосували 99.4 відсотка слов'ян-мусулман і хорватів. Серби, які становлять третину населення республіки, бойкотували референдум. Сербська Демократична партія заявила, що погодиться на незалежність слов'ян-мусулман у тому випадку, якщо до сербів відійде 60 відсотків території Боснії і Герцоговини.

У ВІВТОРОК, 3-ГО БЕРЕЗНЯ, розпочалося виведення армії колишнього Совєтського Союзу з території Литви. Уповноважений Російської федерації в питаннях виведення військ з прибалтійських країн генерал-полковник Валерій Міронов, сказав, що поділ майна відбудеться на міждержавних переговорах, проте литовський уряд вже оголосив власністю республіки нерухоме майно, що раніше належало війську.

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНО оформлюється ще одна европейська організація — Рада країн Балтійського моря. Її метою буде відновлення між народами Скандинавії, Прибалтики, Німеччини, Польщі і Росії історичних зв'язків, які були перервані у висліді двох світових воєн. До участи в нарадах не допущено Ісляндію, Чехо-Словаччину, Україну і Білорусь, які виявили зацікавлення щодо цього.

НІМЕЧЧИНА, ЯКА Є ОДНИМ з найголовніших кредиторів Польщі, прийняла рішення скасувати половину польського боргу, який становить 9.1 біл. марок (5.5 біл. дол.). Рета 50 відсотків боргу Польща має сплатити протягом 18 років. Рішення Німеччини стало можливим завдяки минулорічним домовленням між Польщею і 16 державами, що входять до так званого Паризького клюбу. Вони зійшлися на тому, що загальну офіційну заборгованість Польщі цим державам в сумі 33 біл. дол. буде скасовано на 50 відсотків.

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ СЕНАТОРИ заявили, що вони негайно пробуватимуть до кожного законопроєкту додавати будь-яке правило, що сприяє боротьбі зі злочинністю з їхніх пропозицій, які демократи зовсім відкинули. В цей спосіб республіканці хочуть до виборчої кампанії знову втягнути спірне питання про боротьбу зі злочинністю в ЗСА. Це питання у виборах 1988 року із відповідними рекламами допомогло республіканцям створити думку, що демократи є дуже ліберальними, коли йдеться про злочинців та їх покарання.

У ВІВТОРОК, 3-ГО БЕРЕЗНЯ, відома американська телефонічна фірма Ей-Ті-Ті заявила, що плянує увести нові технічні улішпення, котрі в майбутньому замінять майже одну третю з усіх 18,000 телефоністок, які обслуговують лінії далекого віддалення. Це має бути здійснено до 1994 року. Треба підкреслити, що це повідомлення появляється чотири місяці перед початком контрактових переговорів між Ей-Ті-Ті та профспілкою Працівників зв'язку Америки. Провід згаданої профспілки заяву фірми назвав „тактикою залякування".

У ВАШІНГТОНІ НОВИЙ АМБАСАДОР Росії Владімір Лукін заявив засобам масової інформації, що республіки колишнього СССР цієї зими не будуть голодувати, але будь-які перешкоди у весняному засіві збіжжя можуть дуже погано вплинути на доставу харчів наступного року. В. Лукін договорився до того, що назвав Росію „головною рушійною демократичною та протиімперською силою в цьому геополітичному просторі", а тоді поставив питання кореспондентам: Чи можна уявити собі можливість прибалтійських країн, України стати самостійними без сприяння Росії? А далі закликав ЗСА підтримувати цю силу, що є передовою у боротьбі з тоталітаризмом, тобто Росію, та відкинути думку про російський шовінізм.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ публічно заявив перед кореспондентами засобів масової інформації, що зламання його передвиборчої обіцянки з 1988 року про не підвищення податків було найбільшою його помилкою. Він відразу підкреслив, що зробив це для компромісу з Конгресом з думкою про поліпшення економіки в країні. Це вибачення Президента у понеділок, 2-го березня, надрукувала газета „Атланта Джорнал", а дорадники Білого Дому доложили всіх зусиль, щоб це було якнайширше розповсюджено по цілій країні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

175 членів Об'єднаних Націй

Заснована у 1945 році Організація Об'єднаних Націй існує 47 років, яка діяла від Другої світової війни. Стрижень цієї Організації створено на Ялтинській конференції з участю президента ЗСА Ф. Д. Рузвелта, прем'єра Великобританії Винстона Черчілла та фактичного диктатора СССР із скромним титулом генерального секретаря Компартії СССР Йосифа Сталіна. На цьому місці згадувано вже, що ОН народилися з цим первородним гріхом, яким було постійне членство у Раді Безпеки ОН Совєтського Союзу із правом вето проти її постанов. Ця точка статуту ОН у практиці перекреслила на око благородну місію Об'єднаних Націй, як найвищої міжнародної організації, яка повинна дбати за мир у світі й не допускати до його порушення.

Принцип рівности всіх членів, у теорії теж дуже гарний, у практиці нісенітний, бо „рівність" таких карликів, як Ліхтенштайн чи сан Маріно і немічних деколонізованих країн Азії й Африки з такими великодержавами, як Америка, Великобританія чи Совєтський Союз — була фікцією. Фікцією було теж довгочленство в ООН України і Білорусі. Вони були ніби співосновниками ОН, але стали ними тільки тому, що Сталінові треба було у тодішній конфіґурації міжнародних сил ще двох голосів у Генеральній Асамблеї. Всі про це знали й усі знали, що амбасадори України й Білорусі в ОН не можуть діяти без згоди і вказівки від Москви, тому теж не мали ніякої поваги. Це змінилося шойно тоді, коли розлетівся Совєтський Союз, усамостійнилася Україна і Білорусь, перестали бути насправжніми колоніями Росії і їхні амбасадори могли боронити на терені ООН інтереси України і Білорусі.

У минулому тижні сталася в історії Організації Об'єднаних Націй досить цікава подія. Ще минулорічне число членство ОН 159 держав побільшилося до числа 175. Щойно під кінець цього року появиться новий „Світовий Альманах — Книга Фактів", де подадуть цю цифру „175". Історичне значення того минулорічного збільшення членства ОН у тому, що прийнято до ООН вісім колишніх членських країн Совєтського Союзу. Генеральна Асамблея одноголосно схвалила прийняття тих новопосталих держав, якими були Азербайджан, Вірменія, Казахстан, Киргизія, Молдова, Такиджистан, Туркменістан і Узбекистан. Тому, що Україна, Білорусь, Естонія, Литва і Латвія були вже раніше членами ОН, то одноголосне прийняття туди решти колишніх ніби самостійних республік СССР було насправді подзвінням для імперії, яка перед її розвалом тероризувала своїм вето ОН. Росія, як найбільша територією і числом населення, колишня частина совєтської імперії, дістала місце в Раді Безпеки. За влади Міхаїла Ґорбачова СССР у Раді Безпеки зірвав із традицією Андрея Ґромика, який на всі мирові пропозиції завжди мав стереотипну відповідь „нєт" і від дипломатичної методи Сеґія Хрущова, який зняв був черевик з ноги і гатив ним по столі на Генеральній Асамблеї. Зміна тактики СССР за Ґорбачова найвиразніше проявилася в голосуванні „за" десяти резолюціями Ради безпеки, які потрібні були Джорджові Бушеві, щоб „леґалізувати" війну міжнародної коаліції держав проти Іраку.

Організація Об'єднаних Націй, не маючи свого війська і маючи спутані руки отим нещасним правом вето кожного з п'яти постійних членів в Раді Безпеки, не мала великої поваги і реальної сили у міжнародному світі. Можливо, що тепер це зміниться, бо передбачається зміна статуту, яка має дозволити на існування окремого військового з'єднання ООН, невеликої армії, яку проте можна би швидко перекидати в загрожене війною місце на земному ґльобі. Може це мати застосування в Юґославії і з кращим успіхом у хронічному конфлікті між Азербайджаном та Вірменією за прикордонну провінцію Нагірно-Карабах. Зона належить до Азербайджану, але має більшість вірменського населення і прагне приєднатися до Вірменії. Криваві бої за цю провінцію коштують обом країнам уже кілька тисяч жертв у людях.

Добре, що поставлено ще один надмогильний камінь на могилі Совєтського Союзу. Може — це пришвидшить процес протверезіння усіх тих, які все ще дивляться на Схід Европи, як „Раша". Людське неуцтво, тупість і злоба не мають меж. Може членство в ОН решти колишніх членів СССР цю межу поставить.

М. Б.

МОСКОВСЬКИЙ ВЛАДИКА В УКРАЇНІ — АҐЕНТ КҐБ „АНТОНОВ"

У статті „Его блаженство без митри и жезла" (Огонек, ч. 48, 1991, ст. 8, без закінчення) представляє нам митрополита Філарета в мирі Михайла Антоновича Денисенка народженого в 1929 році в Донбасі; тепер він є екзархом московської патріярхії поставлений в Україні з титулом Галицький. Маючи 19 років вступив до Одеської Духовної Семінарії, після закінчення був прийнятий до Духовної Академії у Москві. На 21-му році життя прийняв схиму і почав називатися Філаретом. Згодом став інспектором Київської Духовної Семінарії та завідуючим справами українського екзархату. Маючи 33 роки був рукопложений у єпископи. Згодом став ректором Московської духовної семінарії та очолив український екзархат Російської Церкви в Україні. Маючи 39 років став постійним членом „святішого синоду" з титулом митрополита.

Автор згаданої статті пише, що маючи такі почесні позиції син Донбасу чекав на патріярше крісло. Тількищо помер Патріярх Пімен, Філарет був вибраний місцеблюстителем патріярха. Це вже було безспірне право на посаду патріярха. Але помісний собор складом шести осіб вибрав урodженця Естонії родовитого москаля, а Філарет вернувся до Києва проводити свою аґентурну працю.

Автор статті Алєксандр Нежний пише, що маючи таку „поразку" Філарет повинен був зревідувати своє відношення до КПСС, але він їй чесно служив і всюди заявляв, що церковне життя і релігія у СССР розвивається свободно, тільки „кримінальні типи, що повтікали за кордон ширять невірні чутки". З амвону він закликав голосувати за Комуністичну партію, за соціялістичну державу, і всіма силами поборював „рухівців". Цей же „святець" був проти проповідування українською мовою, прославляв „доблесний октябр" „братську сем'ю народів", наштовхував боротися за мир, значучи про те, що СССР має найбільшу у світі кількість атомових бойових головок.

Цей же автор у статті „Над безоднею" (Огонек, ч. 37, 1991, ст. 7) згадує серпневий путч КПСС у Москві та Києві; з приводу цього замішання патріярх Олексій II, видав протипутчівський заклик, уважав за потрібне, щоб його підписали єпископи РПЦеркви, але Митрополит Кирило, Ювіналій та Філарет київський своїх підписів під згаданим закликом не поклали. З цього виходить, що згадана трійця „скритих владик" воліє мати безбожну владу, ніж християнське народоправство.

Згаданий автор А. Нежний продовжує своє „Расследование: третьє имя" (Огонек, ч. 4, 1992, ст. 2-3) більше рішуче і категорично визначає місце митрополита Філарета в каґебівській змові протиправосудій і християнської моралі, покликаючись на Псалом 10, 7: „Бо Господь любить правду". А Нежний застановляється над тим, що митрополит Філарет буде робити після розкриття „перевертня", „двійняка", і „лжемонаха"? Як цей митрополит увійде в церкву, буде приготовляти Св. Тайни, а може покається і попросить патріярха дати про його дії заяву та піде на відпочинок. Але „блаженний" вдає, що ніби нічого не сталося. Відомо, що про цю справу говорили на „священному синоді", але ця справа не стала конкретним рішенням, мабуть думали в синоді, що стаття забудеться і Філарет далі буде дурити народ своєю святістю.

А. Нежний в згаданій статті подає імена, що заззнали морального покарання митрополитом Філаретом у виді заборон Причастя, Сповіди тощо. Про особу митрополита зізнають священики. Справа співпраці Філарета з КҐБ стала предметом церковних діячів. Відомий борець за відродження Російської Церкви Ґлеб Якутін опублікував в журналі „Арґументи і факти" (недатоване) в ньому були виказані „сотрудніки" (співробітники) тайних поліційних органів, треба розуміти КҐБ. Там було виявлено кого слід розуміти під прибраними прізвищами, а саме: 1). Аґент „Антонов" — митр. Філарет (Денисенко), 2). Аґент „Адамант" — митр. Крутицький і Коломенський, Ювеналій, 3). Аґент „Аббат" — митр. Питирим, голова видавничого відділу Московської патріярхії. (Згадане джерело, ст. 3).

Як подає автор, голова четвертого відділу полк. В. Тимошевський, повідомляв КҐБ СССР, що на засідання підготовчого комітету „Християнська мирна конференція" вислані аґенти: „Антонов", „Кузнецов", „Вадим" і „Прохов" (1985), а в 1986 році на розвідування відзначення 40-ліття Львівського собору були вислані агенти 'Антонов', „Адамант", „Лукіянов" і „Скала". Названих аґентів також посилали в Італію на переговори з Папою.

Той же автор і на згаданій сторінці повторює ще раз, що „бідний папа" Іван Павло II, думав, що він розмовляє зо своїм братом у Христі, а це був „Аґент КҐБ 'Антонов', в офіційній церковній хроніці репрезентує митрополит Філарет (Денисенка). Це є один і той же чоловік — дволичний і перевертень".

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ігор Всеволод Зєлик

Різьбар чистих сердець

Оце ми мали привілей вітати культурну подію першорядного значення: ретроспективну виставку творчого дорібку Михайла Черешньовського. Не часто приходиться відзначати досягнення мистця такого стажу, та ще й за його життя. У цьому випадку оказія подвійно святкова тому, що йдеться про людину, яка своєю працею заслужила не лише на увагу знавців і любителів мистецтва, але на вдячність усієї громади. Бо цей мистець-громадянин показав, що рідна йому і нам усім традиція, як естетична так і духовна, здібна не то що вижити, але й розвиватися серед найбільш несприятливих обставин.

Якщо б довелося виріснити одну прикмету як панівну в характеристиці Черешньовського — мистця, то це без сумніву його виразне й витончене природне відчуття краси. Воно знаходить логічний вислів у стилі, що його паралель можна шукати в таких неоклясиків як Торвальдсен або, в меншій мірі, Канова. Тільки ж у Черешньовського лінія плавніша, моделювання значно субтельніше; це особливо пікантне для мистця, який сам подивляв монументалістів типу Мейоля чи Родена.

Подивляв, але не попав під їхній вплив, не приєднався до довгої фаланги наслідувачів. Урятувало його глибоке закорінення, як духовне так і стилістичне, у народному мистецтві. З його пребагатого джерела Черешньовський вибирав, на різних етапах свого шукання за особистим висловом, те, що йому підходило: нав'язуючи в ранніх творах („Шевченко", „Жниця", „Архітект Е. Блакитний") до експресивности й характерної фактурности фігурної деревоізьби; передаючи у визрілому своєму почерку („Мати Божа, сидяча із сплячим дитятком", „Оксана", пам'ятник Лесі Українці в Торонто) шляхетність форми та естетичну непорочність прикладної орнаментики. Тут до речі згадати, що праці маестра Черешньовського у цій останній ділянці — маю на думці декоративну горорізьбу за гуцульськими мотивами, — доведені до завершености, наприклад, у церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., вибились далеко поза межі ужиткового мистецтва, так, що їх треба розглядати як художньо самобутні здобутки пластичної творчости.

Суверенно причаровує увагу ряд скульптур, на яких найповніше позначається і мистецька своєрідність і особистий світогляд автора: „Утеча до Єгипту", „Мадонна на колінах" (для мене — Лемківська Мадонна), „Ліда" і незабутньо вражаючий „Портрет дружини". Універсальністю тематики, глибокою інтимністю відчуття та бездоганністю виконання ці праці доторкнулися тієї позачасовости, яка відзначає лише найвищі досягнення людського духу. Наявна в них співзвучність із прообразами золотої доби Атен та італійського ренесансу. Відносно останнього цікаво відмітити, що лірична м'якість Черешньовського має багато більше спільного з ідеалізуючим малярством Леонарда чи Рафаеля, ніж зі значно твердшою і землєзв'язаною скульптурою Донателля або Мікель-Анджеля.

Сюжети Черешньовського вміщаються у три основні категорії, споріднені поміж собою вагомістю психологічного змісту. Релігійна тематика чергується з творами національно-алегоричними („Косар", потужний у своїй простоті „Приречений"), але переважають таки портрети, зде більшого жіночі. У них вражає незвичайне вміння схопити схожість та, що важливіше, заглибити душевну дійсність моделі, як правило наголошуючи людську достойність і основну шляхетність. Це ніде не проявляється сильніше, як у погруддях Шухевича-Чупринки, де автентичність особи не опирається на фізичному спостереженні: вона символічна, але через те не менше переконує.

Який багатий, розгалужений творчий шлях, йо його унаочнює ця ретроспективна виставка! Не зважаючи на те, виринає постать мистця, який у кожному моменті знав, куди йому йти. Водночас — це постать людини, що в неї небувалий талант поєднаний з глибокою любов'ю до свого народу, до людини і людяности, і до самого мистецтва. І в цьому мабуть тайна успіху Михайла Черешньовського. Приходять на гадку слова Оґюста Родена — „саме головне: зворушитись, любити, надіятися, тремтіти, жити. Будь найперше людиною, а тоді мистцем!".

Жаль, що виставка не могла охопити всіх праць, відображених у каталозі. Все таки, з одним і другим, відвідувач має змогу познайомитися з широким діяпазоном технічних підходів, від ґіпсу й бронзи до різних обробок дерева, та художніх напрямків — від потрясаючого експресіонізму раннього „Христа", почерез „фотографічний" реалізм „Матері", до півабстракції „Модерної Мадонни".

Кожний, хто неспішно оглянув цю виставку, не лише поширив свій видноkруг, але й виніс рідку естетичну та емоційну насолоду. Признання належиться Українському Музеєві, а зокрема кураторові Богдановi Певному за його ініціятиву та за опрацювання змістовного каталогу.

В. Л-ць

„ФУНДАЦІЯ" М. ҐОРБАЧОВА НАТРАПЛЯЄ НА ТРУДНОЩІ

Аґенство Ассошієйтед Пресс інформує, що у вівторок, 3-го березня відбулось святочне відкриття будинку, в якому має бути приміщена фундація ім. Міхаїла Ґорбачова, колишнього генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР, яка ставить собі за завдання студіювати і поширювати благородні ідеї, моральну політику, зразки західної демократичної системи тощо. Очевидно, комплекс будинків був збудований за гроші західніх жертводавців, в більшості прихильників М. Ґорбачова і його політики в минулому, яка довела до цілковитого упадку комуністичної системи, а може навіть самої комуно-московської імперії, звільнення східноевропейських, колись сателітних країн, постання цілого ряду незалежних держав, які, покищо, зв'язані вузлами Співдружности і договорами, але в майбутньому їм напевно постеляться шлях міжнародної співпраці між собою і зі західніми країнами, як рівний з рівним.

З першого погляду здавалося б, що цілкмм зрозуміло, як каже сам М. Ґорбачов, ціль треба підтримати і радіти, що в теперішній час безладу така установа постала. Тим часом уряд Російської федерації і сам президент Росії Борис Єльцин, напевно не без причини, підозрівають, що саму назву фундації, працюючих там людей і приміщення комуністична номенклатура, яка, очевидно, не „вивітрила", вона існує і діє в підпіллі, використовуватиме для своїх партійних цілей і для стримання процесів демократії та відновлення комуністичної диктаторської імперії, чого зрештою домагається комуністична вулиця під час численних демонстрацій.

Правда, М. Ґорбачов заявив, що він не думає використовувати звільнену від податків неурядову організацію для поборення теперішнього уряду Б. Єльцина і не скриває факту, що президент Росії запитував його чи він часом не творить опозиційного руху.

Фундація не є, ані рухом, ані тимчасовим урядом", — заявив М. Ґорбачов кореспондентові газети „Комсомольская Правда" минулої суботи, 29-го лютого. „Я персонально, — заявив далі Ґорбачов, — ніколи не погоджуся перейняти пост опозиційного керівника так довго, як довго уряд підтримує ідею політичних й економічних перемін".

Основним завданням фундації, — каже колишній комуністичний лідер СССР, — є займатися дослідами, влаштовувати конференції і лекції, підтримувати процеси демократизації і права людини, симулювати реформи. Інституція офіційно називатиметься Фундація для Соціяльно-Економічних і політичних студій. Одним словом вона віддзеркалюватиме цю політичну й економічну лінію, яку заступав М. Ґорбачов від початку його владування, тобто в 1985—1991 роках.

Ґріґорій Ровенко, колишній співробітник Ґорбачова, а тепер один з віцепрезидентів фундації пожалувався, що чимало газет на Заході повідомили про відкриття і завдання фундації, але в Росії тільки одна „Комсомольская Правда" виявила зацікавлення працями фундації. „Усе і на всіх язиках все мовчить" про М. Ґорбачова, не зважаючи на те, що він не є активний у політиці і не займає становища до внутрішніх справ", — сказав Ровенко кореспондентам.

Інакше про фундацію, про самого Ґорбачова і його прихильників думає Б. Єльцин, Леонід Кравчук, Президент України і чимало інших активних політиків на території колишнього СССР. Вони кажуть, що він не тільки критикував в лютому керівників Співдружности Незалежних Держав, але відбуває поїздки до закордонних країн, став „синдикованим" журналістом і все ще мріє про повернення на кремлівський престіл. Велика чорна лімузина, як у старих добрих часах, доставляє його тепер до приміщень фундації, комплексу чотирьох будинків, готелю на 120 кімнат, плавального басейну, кафетерії, „бари", бібліотеки і конференційної залі. Одним словом, другого Кремля. Його особу облягають хмари охоронників, невідомо для чого і хто покриває їхні платні. Платню Ґорбачова, як Президента фундації, заховали під сукно і не подають до загального відома, але російська телевізійна станція „Вєсті" повідомила, що згідно із загальними припущеннями фундація отримує із закордону понад 10 міл. долярів річно.

Ось так ухитрився влаштуватися колишній комуністичний лідер, заслуги якого існують хіба в тому, що він не зумів втримати вкупі комуно-московської імперії, хоч до останньої хвилини змагався за персональну владу і владу комуністів на великому просторі імперії, яка століттями поневолювала численні, колись самостійні, народи.

І. Дибко-Филипчак

ОСОБЛИВА ПОДІЯ В САМБОРІ

II

Читаю статтю за статтею й переконуюсь, що є правда Провидіння Господнього і є душі в мого народу сповнені любов'ю до ближнього, ось тими прикметами пошани й любови кермувались громадяни Самбора й околиць і прийшли так величнo привітати, „Повернення до рідного дому", Того, що на прохання сина Бориса й друзів, відповів: „Ні! Я не покину рідної Землі!" Дивлюсь на знимки, ось на домі тестя, Тризуб, а на дощці меморіяльній, троянди; на вулиці, що ще так недавно називалась іменем Калініна, сьогодні Івана Филипчака, багато-багато прекрасних людей, молодь в народних строях і хор в національних одягах, той хор, що збагачував піснями святочність події. Такий то був вияв вітання й вияв любови до свого „вчителя народу". Є ще й серед самбірчан, що пам'ятають Івана Филипчака до подробиць зовнішності його, про те читаю в статті Івана Лозинського — директора бібліотеки іноземних творів, „Історичні сурми вчителя народу": ... „Висока, дещо аскетична постать, часто в темно-сірому одязі, фізично імпозантна, розважна, маєстатична хода, лагідна посмішка, сповнена світлої доброзичливости й осяйної задуми на інтелігентному обличчі — таким живе у пам'яті літніх людей професор Самбірської учительської семінарії, а з 30-го року приватної гімназії і ліцею, письменник Іван Филипчак. Професорові Львівського медичного інституту Юліяну Децику, тодішньому самбірському гімназистові, він запам'ятався, як людина, що шляхетністю своїх вчинків, поведінки, крокування нагадувала відомих стародавніх філософів, які вирізнялися з оточення спокійним зосередженим поглядом в далечінь, з якого випромінювалася напружена робота думки, занятої постійним обмірковуванням концепції, методу розв'язки-загадки життя та його сюжетів".

Серед спогадів, на сторінках „Самбірські Вісті" є спогад колишнього учня вчительської семінарії, що своїм змістом доповнює вищенаведене. У „Моє знайомство з професором Іваном Филипчаком" Іван Вовчик — вчитель і філолог пише: „Одним з найсильніших вражень моїх студентських років було знайомство з професором Самбірського вчительського семінару Іваном Филипчаком. Пристійний, розумний, тактовний і високовчений, а товариші шепнули мені, що він українець. Професор виявився чудовим викладачем історії і географії. Лекції його були цікаві, зрозумілі й змістовні на високому науковому рівні. Він організував в семінарії гуртки істориків і картографів, краєзнавчі дослідження Самбірщини і Старосамбірщини. професор Филипчак проживав у Самборі майже весь вік свій. Купив земельну ділянку, побудував гарний будинок, засадив садок і город, а на горищі, вдома, обладнав невеличку обсерваторію для ведення астрономічних спостережень. Крім того організував у Самборі історичний музей, в якому довший час був директором".

І читаю ще спогад учениці семінара, Ірини Луцик „П'ять незабутніх років". Це про все пережите в семінарі, до заснування якого і Іван Филипчак разом з Теодором Біленьким, Волянським, о. Михайлом Юзв'яком, причинився. Вона пише, між іншим, що ... „Той, кому така шана сьогодні, був дуже хороша людина, як і педагог і вихователь молоді і як громадський діяч і як хороший сім'янин. Він хотів, щоб ми були не тільки готові до педагогічної роботи, а й були добрими господинями. Тому то часто запрошував нас у гості, водив у сад, показував, як займатися тутовими шовкопрядами, як вирощувати фрукти і овочі. Був він високий, погідний, помірковований, ніколи не підвищував на нас голосу. Ось таким залишився в моїй пам'яті назавжди".

Таким і я запам'ятаю тестя — Івана Филипчака з кожноденної розповіді Бориса про батька, коли ми перевидавали його твори тут, далеко поза його землею, якої не хотів покинути. Переходить всю спроможність моїх слів, щоб передати те хвилювання, те щастя і жаль, коли завдяки членам управи Самбора щастило стояти біля дому Івана Филипчака і мужа Бориса. Саме за те, що я зі сином перевидавала твори їхнього Івана Филипчака „Вчителя народу" мені зготували такий пир і біль душі. Біль бо не мені, а синові годилось бачити, переживати радіючи воскресіння України і Батька. Але доля хотіла інакше і я сама стануна на порозі дому, того дому, де день в день Сина думи туги злітали... Мене вгощали щедро посестри Союзянки; так, на жаль, без того, кому належиться б та гостина. Привезла прегарний образ, вид на вулицю Замкову в Самборі, це подарунок управи міста, мені. І про цю вулицю Борис згадував на кожному кроці, в Самборі, я чула голос ще раз і ще раз, як Борис розказував про свій

(Закінчення на стор. 3)

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
КЛІВЛЕНД, Огайо

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 14-го березня 1992 р., о год. 2-ій по пол.
в залі церкви св. Йосафата
5720 State Road, Parma, Ohio

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

18, 50, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 291, 295, 328, 334, 358, 364

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступниці головного предсідника УНСоюзу ҐЛЬОРІЇ ПАШЕН
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Ґльорія Пашен, заст. головного предсідника УНС
Тарас Шмаґала, головний контролер УНС
Василь Ліщинецький, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Василь Ліщинецький, голова
Марія Бобечко, секретар — Богдан Семків, касир

Український Фестивальний Комітет

ласкаво запрошує усіх на

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЗСА

З НАГОДИ 1-ої РІЧНИЦІ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

Субота, 20-го червня 1992 року
Ґарден Стейт Артс Центер, Голмдел, Н. Дж.

ПРОГРАМА ДНЯ:

СПОРТОВІ ТУРНІРИ — ПРОГРАМА НА ПЛОЩІ
МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ — УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ
МОЛЕБЕНЬ — КОНЦЕРТ

ВЕЧІРНЯ ЗАБАВА в РАМАДА ІНН ГОТЕЛІ ІСТ ГАНОВЕР, Н. Дж.

За квитками, проситься телефонувати
Ярослава Івахова на ч. тел.: (908) 369-5164
По інші інформації, проситься телефонувати до
Оксани Кордуби на ч. тел.: (908) 933-5614

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує членів й українську громаду на

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

на якій виступлять з доповідями:

проф. ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ, президент НТШ — відкриття
Генеральний Консул Польщі в Ню Йорку — ЄЖИ СУРДИКОСКІ
Заступник Амбасадора Польщі у Вашінґтоні — МАЦЕЙ КОЗЛОВСКІ
проф. СТЕПАН КОЗАК, Варшавський Університет
проф. ТАРАС ГУНЧАК, Ратґерс Університет
Конференцією провадитиме проф. МИРОСЛАВ ЛАБУНЬКА

що відбудеться у суботу, 14-го березня 1992 р. о год. 3-ій по пол. в домі НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вул. в Ню Йорку

Управа НТШ

У СВОЄМУ ЛИСТІ В програмі національного радіо в неділю, 1-го березня, президент Чехо-Словаччини Вацлав Гавел порівняв країну з „кораблем, який потрапив у шторм". Гавел відверто сказав, що не має достатніх сил, щоб врятувати цей корабель. 10-го червня в Чехо-Словаччині відбудуться парляментарні вибори і спостерігачі передбачають, що ситуація може скластися подібно до польської, коли парлямент виявився роз'єднаним на дрібні фракції.

ЯК УЖЕ ІНФОРМОВНО, великі французькі цементові і будівельні фірми запропонували збудувати надійний, з ґарантією на 100 років, саркофаг для зруйнованого ядерного реактора Чорнобильської атомової станції. Для цього вони мають намір застосувати суперцемент на алюмінієвій основі. Вартість проєкту ще не підраховано, однак компанії, що його заініціювали, сподіваються на допомогу міжнародних організацій.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Фундація Українського Вільного Університету в ЗСА
повідомляє та запрошує
всіх членів Фундації УВУ на

Загальні Річні Збори Фундації

що відбудуться

в суботу, 11-го квітня 1992 р., о год. 2-ій по пол.
в домівці при 136 Друга авеню, Ню Йорк, Н. Й.
Порядок нарад буде поданий на зборах.

За Управу Фундації Українського Вільного Університету:

Д-р Петро Ґой, в. р. *(Голова)* — **Д-р Дмитро Боднарчук** *(Секретар)*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ОКРУГИ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 14-го березня 1992 р., о год. 5-ій веч.
в St. Michael's Church Hall
114 S. Chestnut Street, SHENANDOAH, Pa.
Збори відбудуться після св. Літургії, яка відправиться о год. 5-ій по пол.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати та по два делегати наступних Відділів:

Фраквілл, 242, 382 — **Мт. Кармел, 2**
Фріленд, 429 — **Шамокін, 1**
Магоней Сити, 305 — **Шенандоа, 98**
Мек Аду, 7 — **Ст. Клер, 9, 31, 228**
Майнерсвілл, 78, 129 — **Лігайтон, 389**

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
5. Звіт Уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАҐІТКИ
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У зборах візьме участь

Олександер Ю. Блаґітка, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Йосиф Чабан, голова
Адольф Словік, касир — Галина Словік, секретар

НЕ ТОЙ АВТОР

У статті, поміщеній у „Свободі" з 21-го лютого під наз.: „Відзначення актів незалежности в Нюарку" подано правильно, що музику до повстанської пісні „Полісся 43", яку відспівав хор православної церкви у Мейплвуді, скомпонував мій чоловік бл. п. Володимир Юркевич, колишній вишкільник штабу відтинка УПА-Захід, псевдо: Ю. Юрченко, але слова до цієї пісні написав І. Хмель, мабуть також колишній старшина УПА.

Марія Юркевич.

НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ ради Кримської АССР обговорено питання про зміну назви республіки. Більшість депутатів проголосувала за нову назву: Республіка Крим. Під час обговорення проєкту конституції у фразі „Республік Крим є правова демократична держава в складі України" учасники сесії вирішили викинути слова „в складі України".

ШВАЙЦАРСЬКА ПОЛІЦІЯ розшукала викрадені в червні минулого року з цюріхської ґалерії два твори Пабля Пікассо. „Жінка, яка сидить" і „Христос Монмартру" оцінюються експертами на 40 міл. дол. Перша картина створена в 1903 році і належить до так званого „блакитного періоду" творчости мистця. „Христос Монмартру" — акварель, що стосується „рожевого періоду", пізнішого в часі.

В СЕРЕДУ, 26-ГО ЛЮТОГО, голова Магаданського міськвиконкому Геннадій Дорофєєв виступив із заявою, в якій обіцяв виконати вимогу першого фармера области Едуарда Рубцова: покрити заподіяні йому шкоди, що становлять майже 8 міл. карбованців, і покарати винних. Е. Рубцов мав намір спалити себе 26-го лютого на знак протесту проти совєтської влади в Магадані. В 1986 році його присадибне господарство було зруйноване за вказівкою голови обласного виконкому, а всього місяць тому невідомі особи спалили його новий будинок.

В ЧІЛЕ НА ВОЄННІЙ БАЗІ Форт Азара біля міста Аріка був сильний вибух — саме тоді, коли в місті перебував колишній диктатор країни Авґусто Піночет. Він зрезиґнував зі становища президента Чіле, але залишився верховним головнокомандуючим збройними силами.

В НЕДІЛЮ, 1-ГО БЕРЕЗНЯ, в найбільшій синагозі Стамбулу вибухнуло дві бомби, закладені терористами. У цій же синагозі у вересні 1986 року терористи з організації Абу Нідаля застрілили 22 осіб.

Особлива...

(Закінчення зі стор. 2)

Самбір. Велика подія: вільними руками пригорнула Україна свого сина, повернула його на рідну землю, додому, з далекого Сибіру. Ось, яка сила матері-України!

Відправа біля дому в Самборі, де колись жив письменник І. Филипчак.

Ділимося сумною вісткою,
що в середу, 4-го березня 1992 р. відійшла у вічність
наша найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

ЮЛІЯ ВАСИЛИНЮК

нар. 31-го серпня 1932 р. в Чехо-Словаччині.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 6-го березня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Thomas and Quinn, Асторія, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 7-го березня, о год. 9-ій ранку в цьому ж заведенні, а Служба Божа о год. 10-ій в церкві Чесного Хреста в Асторії, опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

муж — ЮРІЙ
дочка — МАРУСЯ
сестра — МІЛЯ ТОДЛОВА
шваґер — ЮРІЙ ПАНАС з родиною
та ближча і дальша родина
в Чехо-Словаччині

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 4-го березня ц. р. упокоїлася в Бозі
на 93-му році життя
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА СОХАН
з дому ЛЕВИЦЬКА

вдова по покійному АНТОНОВІ СОХАНОВІ
з Ходорова, Україна.

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 6-го березня, о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні McLaughlin Funeral Home, 625 Pavonia Avenue, Jersey City, N.J.

ПОХОРОНИ з цього заведення в суботу, 7-го березня, о годині 8-ій рано до української католицької церкви свв. ап. Петра і Павла при Берґен авеню (де буде відправлена заупокійна Служба Божа о год. 8:30) і на цвинтар Святого Хреста в Норт Арлінґтон, Н. Дж.

Горем прибиті:

син ОЛЕГ з дружиною ЛЮБОМИРОЮ
син ВОЛОДИМИР з дружиною НЕОНІЛЕЮ
син ІГОР з дружиною ОЛЕНОЮ
внуки:
БОГДАН з дружиною КАТЕРИНОЮ
ЗОРЕСЛАВА КАНО з мужем ЖЕНЕСОМ
ВІРА МИСЬКІВ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
ОРЕСТ з дружиною МІШЕЛ
РОМАНА ГАДЗЕВИЧ з мужем АНДРІЄМ
ТАРАС ЮРІЙ
МАРІЙКА ТИМЕЦЬ з мужем БОГДАНОМ
ОЛЕГ з дружиною ОЛЬГОЮ
правнуки: АВРОРА, ОЛЕКСАНДЕР, МАРКІЯН і ПАВЛУСЬ
родина в Канаді та в Україні

У світлу пам'ять нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАТЕРІ та БАБЦІ

св. п. мґра

МАРІЇ БАРАН-ЛАЗАРЧУК

яка з волі Всевишнього відійшла від нас 7-го грудня 1991 року.
Цією дорогою складаємо найсердечнішу

ПОДЯКУ

рідні, приятелям і знайомим, які у хвилини нашого важкого горя, особисто, листовно, або телефонічно зложили своє співчуття та старались облегшити наш біль.

Наша глибока подяка о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, пароховi церкви св. Йосафата та, о. крилошанинові Володимирові Климчукові з Чикаґо, за відправлення похоронних обрядів, за слова пращання покійної і слова розради родині.

Дякуємо хорові „Боян" та його дириґентові маестрові Кирилові Цепенді за спів під час Панахиди.

Дякуємо особам які несли домовину: Базюкові Ярославові, Блюєві Борисові, Дякову Олександрові, Іванцеві Іванові, Кошиловському Дмитрові, Стецюкові Семенові, Федоркові Дмитрові і Фелпс Сісел.

Дякуємо за пращальні слова під час похоронних обрядів, які виголосили: мґр Олена Лісковська, інж. Роман Балтарович та д-р Ярослав Березовський.

Дякуємо за квіти пращання організаціям, родинам та особам: 81-му Відділові СУА, 175-му Відділові УНС, Вілсон Деббі і Брюс, д-р Балтарович Лідії, Березюкам Миронові і Соні, Германові Джимові і Катерині, д-р Раж Ботрі; персоналові клініки: д-р Р. Ботрі, Де Кароліс Іванові, д-рові Кревский Сеймор, д-рам Лоґінським Степанові і Маріянні, родинам Моррісон і Паттер, родинам Сісил Фелпс та Джуді Тамсон і родинам Джим Вест та Джов Селл.

Дякуємо всім жертводавцям, а саме:

НА РІДНУ ШКОЛУ:

Персонал дентистичної клініки д-р Ірини і д-ра Петра Лазарчука — 100 дол., д-р Джуль Андрій і Христина — 60 дол.
по 50 дол. — Дейвідсон Іван і Варвара, д-р Джуль Павло і Ірина, Дяків Олександер і Лідія, д-р Заревич Богдан і Надія, Папіж Олена, Постоловський Йосиф і Мотря, д-р Фіґач Юрій і Романа.
по 45 дол. — Інж. Балтарович Роман і д-р Марія;
по 35 дол. — Інж. Гнатчук Всеволод і Христина;
по 25 дол. — Базюк Ярослав і Марія, Бессі і Селеско — правне бюро, інж. Білий Степан і Іванна, Віхар Степан і Надія, Глушкевич Володимир і Вікторія, д-р Діц Антін і спілка, Дудра Дарія, д-р Зірка Калинич, Когут Марійка, д-р Коссак Зенон і Євгенія, Круп'як Ярослав, Кунинський Микола і Надія, Лещишин Петро і Марія, Липецький Любомир і Христина, МекЛід Василь і Синді, Мікер Марилин, д-р Мурський Лев і Ґеновефа, д-р Серафин Олександер і Зиновія, Терлецький Євген і Ольга, Федорко Дмитро і Любов, Цісарук Ярема і Ляриса, д-р Юзич Маріян і Христина.
по 20 дол. — д-р Балтарович Лідія, д-р Березовський Ярослав і Галина, Березовський Михайло і Анна, Білинська Марія, Блюй Адріян і Люба, Блюй Борис і д-р Анна, д-р Блюй Надія, Воронович Мирон, Вест Дон, д-р Галів Андрій, Дідошак Ольга, Дуткевич Марія, Дуткевич Віра, Дякун Микола, Конопада Ярослав, інж. Король Ігор і Марта, Кошиловський Дмитро і Анна, д-р Ласка Юрій і Інна, Лісківський Микола і мґр Олена, Феденко Степан і Анна, Фіґач Марко і Надія, інж. Цетенко Вячеслав, інж. Цеплий Олег і Альберта Б., Цяпа Михайло, Шумило Михайло і Ірина, Ярема Люся.
по 15 дол. — Ґерес Стенлі і Надія, інж. Лісовський Богдан і мґр Марія, Тобіянський Вернард і Романа.
по 10 дол. — Бараник Юрій і Леся, Вовк Василь, д-р Гнатчук Тарас, Гординський Роман і Василина, Гупалівський Володимир і Стефанія, Ґломб Михайло і Марія, Данчак Ярослав і Галина, Данилюк Олександер, Залуга Петро, Калинич Михайло і Марія, Костюк Ґригорій, Кучер Іванна, д-р Легета Борис, Масляк Володимир і Марія, Місьонґ Пилип і Олександра, Ніньовський Михайло, Стасик, Степан, Стефанюк Іван і Анастазія, мґр Строїч Дмитро і Стефанія, Ткач Павло, Хміль Петро, Федак Ростислав і Ксеня, Федірко Антоніна, Яквінта Іван і Сендра.
по 5 дол. — Елсворд Доналд і Кімберлі, Китаста Люба.

НА СЛУЖБИ БОЖІ в церкві св. Йосафата:
30 дол. — Мелінишин Іван і Олена,
по 20 дол. — Т-во Рідна Школа, Т-во Рідна Школа учителі і учні.
по 10 дол. — Барнич Євдокія, Бодруґ Ірина, Василькевич Зенон і Марта, Дигдало Володимир і мґр Романа, Дудра Дарія, Зарицька Марія, Зубаль Марія, мґр Княгиницький Северин і Марія, Костюк Марія, Кучер Володимир і Ксеня, мґр Лончина Орися, Лупан Ізабелла, Оглабяк Стефанія, мґр Прийма Мирослав і мґр Ірина, Сливка Іван і Катруся, Тобіянський Вернард і Романа, УАК Рада.

НА СЛУЖБИ БОЖІ в церкві св. Івана Христителя зложили:

Зайковська Ширлі — 20 дол.,
по 10 дол. — Гладій Михайло, Дулька Текля, Іванець Іван, і Анна, Мушинська Меланія, Павлик Павло, Фльорчук Олександра.

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля зложили:
д-р Зеновій і Оксана Стельмах — 30 дол., інж. Огар Василь і Оксана — 25 дол., Дробний Григорій і Стефанія — 20 дол., інж. Омецінський Ростислав і Оксана — 10 дол.

На Богословську Академію у Львові:
по 20 дол. — Дяків Богдан і Марія, інж. Заяць Богдан.

На школи при церкві НЗПДМ в Гемтремк:
Ласка Михайло і Ольга — 25 дол.,
по 20 дол. — Березюк Мирон і Софія, Коґут Тарас.

На Будівельний Фонд церкви св. Йосафата:
д-р Лоґінський Степан і Маріяна — 20 дол., Климишин Степан і Євдокія — 10 дол.

На УНІГУ:
Ярослав і Ольга Дужий — 25 дол.

На „Наше Життя"
76 Відділ СУА — 20 дол.

На домівку СУА:
Кальба Олег і Марія — 15 дол.,
Колодчин Василь і Лідія — 10 дол.

Разом 2,540 дол.

В пам'ять своєї найдорожчої дружини,, матері і бабці на Рідну Школу зложили:
по 500 дол. — д-р Ірина Лазарчук-Тамсон і д-р Іван Тамсон, д-р Петро Лазарчук і д-р Валентина Соколів-Лазарчук.
На Будівельний фонд церкви св. Йосафата у Воррен, Миш.: Лазарчук Роман — 500 дол.

В глибокому смутку
Родина ЛАЗАРЧУКІВ

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО Азерінформ оприлюднило звернення мешканців міста Ходжали в Нагорному Карабаху. В ньому говориться, що в ніч на 26-го лютого вірменські бійці „стерли з лиця землі" Ходжалу — місто з 6-тисячним населенням.

„Слідами козацької слави"

Під таким кличем відбулася дня 28-го грудня 1991 року добродійна імпреза, влаштована об'єднанням жіночих організацій в Чикаґо. І ціль, і спосіб переведення, зокрема мистецька частина, залишили глибокий слід душевного переживання.

Об'єднання поспішає „на рятунок" (СОС) туди, де найбільш пекучі потреби. Цим разом бажає допомогти вчителям Запоріжжя, які, згуртувавшись, постановили створити ансамбль — хоровий і мистецького слова, щоб з українськими програмами об'їздити села і містечка, щоб „слідами козацької слави" голосніше і голосніше гомоніла українська пісня, українська мова. Про таку потребу і такі бажання розказав науковець з Запоріжжя, який після наукового симпозіюму в Шампені приїхав до Чикаґо. Він сказав про тих вчителів, що усі вони з гарячими українськими серцями, але їм багато чого бракує, щоб створити ансамбль: матеріялів, ниток і т.п. Саме тоді, в червні, в Об'єднанні утвердилась думка: бути в контакті, допомогти вчителям. Первісний плян — влаштувати добродійну імпрезу у вересні чи пізніше — не було можливим здійснити, бо все було підпорядковане динамічним змінам в Україні. Відбулась пізно, але напричуд успішно.

З коротким вступом і вітанням присутніх в імені об'єднання виступила член Управи Іванна Горчинська. Представила також виконавців мистецької програми: д-ра Дарію Маркусь і гостю з Німеччини Марту Гарасовську. Мистецька частина складалась мовби з двох різних форм тієї самої теми: собор, собор душ.

Перша форма візуальна, яку приготовила Д. Маркусь. Перед присутніми пересувались із прозірок чудові краєвиди України і під голубим небом шедеври української сакральної архітектури із цікавими описами д-ра Д. Маркусь. Отже, панорама полтавського Хрестовоздвиженського монастиря, відтак Троїцький собор в Чернігові, Преображенська церква в Сорочинцях, церква в Пакулі 1676 року, церква Богдана Хмельницького приблизно 1653 року, Петро-Павлівська церква густинського монастиря кінця XVII ст. і Троїцький собор в Новомосковському (1773-1779 рр.) знаний як козацький Собор.

Крім архітектурних пам'яток були показані цікаві ґравюри, емалеві обкладинки, євангелія, іконостаси,. Мальовничі краєвиди над-і-задніпрянської України, собори, храми — історія і цікаві відгомони найновіших подій грудневих приблизили все рідне, дороге. Повіяв дух степу, непереможний дух волі. Він полонив присутніх ще дужче, коли в надзвичайну тишу залі входив повний внутрішньої сили голосний шепіт: „Собори душ своїх бережіть, друзі. Собори душ... Дорожіть днем! Дорожіть миттю. Живіть так, щоб встигли зоставити слід після себе путящий". Із надхненням гостя М. Гарасовська вільно відтворювала фраґменти „Собору" Олеся Гончара, сповнені глибоких, актуальних для всіх часів думок: „...Над селищами, в задумі один серед тиші... собор. Ще повен піснеспівів, літургій, шепоче жагою спокут, і сповідями, і сльозами, і екстазом людських поривів, надій... Виник він, як і з легенди, після зруйнування Січі, в потьомкінські часи. Повернені запорожці заснували монастир на одній із запорозьких паланок... постриглись у ченці, брали до рук замість шабель книги святого писання. І вирішено було тоді на їхній сумовитій раді: збудуємо собор. Воздвигнемо щоб піднісся в небо над степами, де наші коні випасались, і буде незламний дух жити у святій цій споруді... Шаблю вибито з рук, але з серця не вибито дух волі й жадання краси. Наша непокора в цім витворі стане серед степів і наш незломний дух сіятиме в небі блиском бань... Є краса в споруді собору, є вільний політ надхнення, любов висока... (і відразу глибока рефлексія). — В чому твоя душа увічнить себе? Чи не найбільше мусить лякати живучого те, що може він проіснувати безцільно пустоцвітом? ...Якась є колективна свідомість народу, повинна ж вона передаватись в майбутнє, в пам'яті прийдешніх зберегтись... Ким ти будеш для них? З яким почуттям тебе спом'януть?.. Собори душ своїх бережіть, друзі..."

Після тієї короткої, мистецько вдалої й дуже актуальної програми відбулась вечеря, яку поблагословив о. мират М. Бутринський. Вечеря, дуже дбайливо приготована панями з об'єднання, проходила в гарній атмосфері. Не без значіння було те, що заля була виповнена (понад 350 осіб) справді добірною публікою. Вечерю подавали пластунки із двох старших гуртків 36-го куреня, „Лисиці" і „Соловейки", скоро, зручно, з усміхом.

Ця добре влаштована імпреза в час, насичений найвагомішими подіями року, була ще й гарним звеличенням безсмертного „Собору" Олеся Гончара.

Ірина Камінська

Музей...

(Закінчення зі стор. 1)

Продовжуючи нашу розмову, звертаємося до Р. Захарчук-Чугай, щоб висловила свою думку про ролю музеєзнавства у відродженні національної культури. Не вагаючись вона відповідає: „Я глибоко переконана, що з яких би сторін не підходили дослідники до питань української національної культури, не можуть поминути музейні правдиві речеві матеріяли. За короткий час я мала можливість оглянути експонати, що є в Українському Музеї у Ню Йорку і в Музеї церкви-пам'ятника УАПЦ у Савт Бавнд Бруку. Це унікальні музеї, безперечна їх наукова цінність. Працюючи над науковою каталогізацією в Українському Музеї в Ню Йорку, я глибше ознайомилась із різними формами і методами науково-дослідницької, фондової, виставочної роботи. Директор музею Марія Шуст, адміністратор Дарія Байко, завідуюча відділом етнографії Любов Волинець, всі наукові працівники — ентузіясти, професіонали музейної справи. Музей гідно показує світові здобутки нашого народу на ниві матеріяльно-мистецької культури. Важливо, що в музеї постійно йдуть курси і зайняття, своєрідні школи вишивання (інструктор Л. Волинець), вироблення ґерданів (інструктори Т. Кейс і Лариса Зєлик), писання писанок (Ярослава Стасів, Л. Волинець, Л. Зєлик) обрядового печива та інше. Це вже практична робота, спрямована на усучаснення, дальший розвиток народних традицій — мудрих, добрих, перевірених віковою практикою".

Ставимо ще питання щодо наукової вартости експонатів Українського Музею в Ню Йорку. „В музеї зберігається унікальна колекція народного одягу з різних частин України, килими, вишивки. Музей багато працює над придбанням унікальних, рідкісних експонатів. Так в музеї зібрана цікава колекція килимів з Полтавщини, авторські роботи Олени і Ольги Кульчицьких, килими з майстерень Хамули, Куриленка. Є зразки вишивок із колекції родини Косачів".

При допомозі Ольги Загородної-Трачук в 1980 році придбано рідкісну цінну колекцію вишивок Волині (понад 410 експонатів). О. Загородна-Трачук працює понад 25 років над створенням нових композицій вишивок, які частково опубліковані в журналі „Наше Життя". Творчий доробок О. Загородної- Трачук — це своєрідне продовження дослідження вишивок Волині, розпочате Оленою Пчілкою, зі сторічною різницею в часі. Олена Пчілка опрацьовувала вишивки в 1870-их роках, а О. Загородна-Трачук в 1970-их роках.

Вичерпні відповіді гості спонукують поставити ще одне питання: Що думає вона про творчість мистців у діяспорі? „Я з хвилюванням вивчала науково-дослідницьку, практичну роботу Мирослави і Дениса Стахівих. Їх доробок вартує окремого монографічного дослідження. Оригінальні досягнення творчості в різних видах мистецтва Аки Перейми і Тані Осадци, Лукії і Теодозія Грицівих, Ірини Моцюк, Іванни Ганкевич, Анастазії Сворак, Софії Зєлик. Мала можливість познайомитись з методою праці школи керамічного мистецтва в Йонкерсі (керівник Я. Кіналь) та ін.

Це я згадала тих мистців, твори яких я вивчала. Знаю, що багато людей сьогодні працюють в галузі вишивання, різьблення, писанкарства тощо. Сучасні творчі процеси в діяспорі заслуговують окремого дослідження".

Ще запитуємо нашу співбесідницю, чи знає вона, що тут, у діяспорі, при Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) існує окрема Комісія народного мистецтва, яка незабаром видасть книжку „Укранський народний одяг"?

„Вважаю, що Комісія народного мистецтва при СФУЖО провадить велику роботу з питань дослідження і практики українського народного декоративного мистецтва. Я ознайомилась з підготованою працею „Український народний одяг". Думаю, що вона оригінальна за структурою, доступна для ширшого кола читачів. Це багатоілюстрований посібник для навчання і практичних творчих пошуків. Бо ж і у нас на Україні, і в діяспорі важливим є усучаснення багатих традицій народного одягу, як у виготовленні святкового, так і театрального одягів. Дослідження і праця над дальшим розвитком народних традицій — наше спільне завдання".

Закінчивши бесіду з нашою гостею, бачимо, що Український Музей в Ню Йорку знову отримав відмінну оцінку не тільки з музейництва, музеєзнавства чи значущости придбаних зразків народного мистецтва, але також із своєї амбасадорської діяльности тут, в цій химерній метрополії мистецького світу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1992 р.

Нюарк, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва „Запорозька Січ" — 371-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя при 719 Санфорд авеню, Просимо членів обов'язково прибути на збори. — Управа.